

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

28 квітня 2022 року

УДК: 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ (протокол № 5 від 24 травня 2022 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (22-28.04.2022 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Ю.В. Фещук, О.А. Герасименко, Н.В. Симонович. Рівне: РДГУ, 2022. 90 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 27-28 квітня 2022 року на кафедрі професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ спільно з працівниками Сарненського педагогічного фахового коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою професійної освіти, трудового навчання та технологій Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 24 травня 2022 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2022

УДК: [37.016:331]:355.01

*Олена Іванівна Шурин,
канд. пед. наук, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Одним з важливих завдань освітньої системи кожної країни є підготовка таких педагогічних кадрів, які б не лише забезпечували кількісну реалізацію завдань обов'язкового навчання а й підносили на значно вищий рівень освіченість і культуру її громадян. Здійснити професійну підготовку такого фахівця надзвичайно складно. На перешкоді стають об'єктивні і суб'єктивні фактори, породжені суспільними перетвореннями, технічними здобутками, стереотипами і формалізмом існуючої системи професійної підготовки, мотивованістю і ціннісними орієнтаціями майбутніх педагогів. Саме педагогічна діяльність забезпечує складну систему взаємопов'язаних процесів, зокрема, навчання і виховання дітей і молоді, якісну освіту та науковий і технічний прогрес, які відображаються на загальному освітньому розвитку суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Загальні дидактичні принципи розвитку професійної освіти висвітлюються у теоретичних здобутках таких відомих учених, як М. Боришевський, І. Зязюн, О. Коберник, Н. Нічкало, В. Рибалка, К. Роджерс, В. Семиченко, С. Сисоєва, Д. Тхоржевський, Н. Чепелева та ін. Окремі аспекти, які так чи інакше стосуються принципів здійснення професійної освіти були предметом дослідження таких учених, як Я. Болюбаш, М. Гриценко, В. Кремень, М. Курко, В. Ортинський, С. Шевченко та ін.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз актуальних питань здійснення професійної освіти у період воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Зі становленням вищої педагогічної школи в Україні пов'язані актуальні питання професійної підготовки вчителя. Поняття «професійна підготовка» тлумачиться як сукупність спеціальних знань, умінь і навичок, якостей, трудового досвіду і норм поведінки, які забезпечують можливість успішної праці за обраною

професією.

Розглядаючи проблему професійної підготовки майбутнього педагога, маємо на увазі об'єднання професійних вимог до вчителя, зокрема: вимоги як до об'єкта сучасної культури та активного члена суспільства; вимоги до вчителя як до спеціаліста: загальнопрофесійні і спеціальні професійні.

Зазначимо, що загалом вимоги до вчителя як до спеціаліста визначаються його здатністю розв'язувати на сучасному науковому рівні завдання у визначеній сфері професійної діяльності. Водночас, майбутній учитель має бути носієм і продовжувачем найкращих досягнень цивілізації, які втілюються в матеріальній і духовній культурі. Тому якісно нового рівня формування загальнопрофесійних якостей вчителя можна досягти лише за умови конструктивного перегляду підходів до розв'язання питань змісту і форм його професійної підготовки. Якість підготовки вчителів на сучасному етапі становлення освіти має бути такою, щоб фахівці, підготовлені у вищих педагогічних навчальних закладах України, були конкурентоспроможними на світовому і, насамперед, європейському ринку праці. І важливу роль у цьому процесі посідає також цілеспрямований процес максимальної реалізації творчих можливостей особистості майбутніх фахівців, що можливий за умови планомірного формування індивідуального стилю діяльності майбутнього вчителя у вищому навчальному закладі [2].

Узагальнюючи напрацювання науковців і практиків із проблем підготовки вчителя (Х. Алчевська, С. Ананьїн, Т. Бугайко, Г. Ващенко, М. Драгоманов, О. Савченко, В. Сухомлинський, М. Ярмаченко та ін.), зазначимо, що для здобувачів вищого педагогічного навчального закладу було і є актуальним виконання таких вимог:

- засвоїти педагогічні, психологічні, спеціальні й інші знання;
- сформувати практичні вміння і навички (інформаційні, організаційні, комунікативні, дослідницькі, самоосвіти тощо);
- розвинути, сформувати й скоректувати педагогічні здібності (дидактичні, організаційні, конструктивні, перцептивні, експресивні, комунікативні);
- розвинути, сформувати або скоректувати морально-психологічні, соціально-перцептивні й індивідуально-психологічні особливості і якості (повага до людини, комунікативність, емпатійність, милосердя, справедливість, стриманість, вимогливість, воля, готовність до самовдосконалення);
- розвинути інтелектуальні параметри (мислення, ерудицію, пам'ять, усне та писемне мовлення);
- розвинути професійно-спрямовані параметри (любов до дітей і професії, відданість професії, відповідальність, обов'язок, чесність, толерантність, тактовність) [2].

Досягнення реалізації зазначених вимог значно ускладнюється на

сучасному етапі у зв'язку з введенням у країні воєнного стану. Здійснення професійної, зокрема педагогічної підготовки у нашому регіоні можливе виключно за допомогою засобів дистанційного навчання. Зважаючи на повномасштабні бойові дії в південно-східних областях країни, ми як тилловий регіон, маємо можливість продовжити навчальний процес, хоча й на умовах віддаленого навчання.

Основними характеристиками дистанційної освіти є: просторово-часова віддаленість викладача і студента в процесі навчання; використання різноманітних засобів обміну навчальною інформацією; забезпечення двобічної комунікації між учасниками навчального процесу [1].

Відтак, педагогічний колектив намагається максимально забезпечити здобувачів вищої освіти необхідними навчальними матеріалами, використовуючи інтернет-ресурси, а саме: проведення онлайн-занять, надання доступу здобувачам до електронного контенту за допомогою мережі Інтернет на базі власного серверу навчального закладу або за допомогою різних Інтернет-сервісів, використання електронної пошти, персональних сайтів (блогів), соціальних мереж; використання спеціалізованого програмного забезпечення тощо. Викладачі співпрацюють зі студентами у форматі 24/7, адже частина здобувачів немає можливості виходити на онлайн-зв'язок у визначений час з різних причин (відсутність інтернет-з'єднання чи погана якість інтернет-зв'язку, перебування на роботі у денний час, перебування за межами країни тощо).

Організація навчального процесу з використанням спеціалізованого програмного забезпечення системи дистанційного навчання дає змогу: використовувати різні режими навчання (синхронне/асинхронне); різноманітні форми навчальної діяльності; широкий, практично необмежений спектр видів навчальних матеріалів; різні види перевірки знань; здійснювати централізований контроль успішності здобувача освіти; використовувати різноманітні способи заохочення успішності; здійснювати тьюторську підтримку; використовувати засоби аналітики і звітності тощо [3].

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Відтак, у сьогоденних реаліях, здійснення навчально-виховного процесу здобувачів освіти різних напрямків, зокрема й професійного навчання, можливе за допомогою засобів дистанційного навчання. Хоча, такий вид здійснення навчання забезпечує реалізацію освітнього процесу лише за окремими елементами, переважно, у теоретичній складовій навчально-виховного процесу (загальнопрофесійній і професійно-теоретичній підготовках). Організація професійно-практичної підготовки за дистанційною формою навчання можлива лише частково або за окремими професіями, за якими можливо здійснити формування і розвиток професійних умінь і навичок дистанційно, і які не потребують складних організаційних, технічних і технологічних умов.

Список використаних джерел:

1. Базелюк О.В. Структурний аналіз способів реалізації дистанційного навчання у ПТНЗ. *Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання*: матеріали Всеукр. наук.-прак. конф. (м. Київ, 7, 19 квітня 2016 р.), Т. II. / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України / за заг. ред. В. О. Радкевич. Київ: ІПТО НАПН України, 2016. С. 117-120. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/107242/> (дата звернення: 10.05.2022).
2. Бобрицька В.І. Особливості професійної підготовки майбутнього вчителя на сучасному етапі становлення вищої педагогічної освіти URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2005/42-29-6.pdf> (дата звернення: 10.05.2022).
3. Огієнко О.І. Дистанційна педагогічна освіта: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Методичні рекомендації*. URL: http://ipood.com.ua/data/NDR/Information_technology/2012_Ogienko_recomend.pdf (дата звернення: 16.05.2022).

УДК: 373.5.015.31:331(07)

*Олена Іванівна Шурина,
канд. пед. наук, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

*Катерина Юрійівна Климчук
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Метою базової загальної середньої освіти є розвиток і соціалізація учнів, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів [4, с. 4]. Поставлена мета може бути досягнена, якщо залучати учнів на уроках трудового навчання до проектної діяльності, що є провідним засобом навчання та розвитку учнів, формування здатності до самонавчання, оволодіння новітніми сучасними технологіями, уміння планувати власний процес

ЗМІСТ

Васильчук Н.В., Солодкий І.П., Івашко П.Г. Застосування модуля САПР АРМ FEM для розрахунку якості токарної обробки.	3
Герасименко О.А. Реалізація та зміст дисципліни «Проектування і дизайн об'єктів готельно-ресторанного господарства» для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.	8
Герасименко О.А., Данилюк І.А. Методика формування декоративно-ужиткових знань та вмінь в учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	12
Герасименко О.А., Іващик О.Д. Розвиток естетичних смаків в учнів 10-11 класів в процесі вивчення технологій на традиціях декоративно-ужиткового мистецтва.	17
Дупак Н.В. Аналіз світових тенденцій розвитку професійної освіти у сфері готельно-ресторанного обслуговування.	22
Івашко О.Г. Проведення занять з комп'ютерної графіки студентам інженерно-технічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання.	28
Козяр М.М. Інформаційно-цифрові технології у графічній підготовці фахівця галузевого машинобудування.	31
Кулінка Ю.С., Хараджян Н.А. Упровадження елементів робототехніки в зміст курсу «Технології».	35
Лісова С.В. Компетентнісний підхід до професійної підготовки фахівців готельно-ресторанної справи.	39
Мойсеєць К.В. Використання STEAM-проектів при підготовці вчителів трудового навчання та технологій.	45
Павленко В.В., Бірук Н.П. Формування пізнавального інтересу учнів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.	49
Саванчук О.А. Формування професійної компетентності вчителя трудового навчання в контексті сучасної освіти.	55
Симонович Н.В. Матеріалознавство у системі професійної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування.	59
Поліщук Н.В., Білковська А.В. Особистісно орієнтований підхід у процесі підготовки майбутнього фахівця.	63
Фещук Ю.В., Боюка Ю.І. Теоретичні основи формування технічного мислення в учнів закладів професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	69
Фещук Ю.В., Васьковець О.І. Теоретичні основи формування математичної компетентності в учнів 10-11 класів на заняттях технологій засобами сучасної наочності.	72
Шурин О.І. Актуальні питання професійного навчання в умовах воєнного стану.	76
Шурин О.І., Климчук К.Ю. Проектно-технологічна діяльність учнів на уроках трудового навчання.	79
Шурин О.І., Ніктіюк Н.В. Творчі здібності учнів 10-11-х класів та їх формування у процесі вивчення предмету «Технології».	84
Відомості про авторів.	88